

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Мінскі дзяржаўны лінгвістычны ўніверсітэт

Інстытут гісторыі НАН Беларусі

*Прысвячаецца
65-й гадавіне Перамогі савецкага народа
ў Вялікай Айчыннай вайне*

БЕЛАРУСЬ І ГЕРМАНІЯ: ГІСТОРЫЯ І СУЧАСНАСЦЬ

П Р А Г Р А М А

9-й Міжнароднай навуковай канферэнцыі

Мінск, 8 красавіка 2010 г.

А Р Г К А М І Т Э Т

Н.П. Баранав (старшыня)	рэктар універсітэта
А.М. Гарлатаў (сустаршыня)	прарэктар па навуковай працы
С.Я. Новікаў (сустаршыня)	загадчык кафедры гісторыі і беларусазнаўства
А.М. Літвін (сустаршыня)	загадчык аддзела ваеннай гісторыі і міждзяржаўных адносін ДНУ “Інстытут гісторыі” НАН Беларусі
В.І. Курганаў (сябра аргкамітэта)	дацэнт кафедры гісторыі і беларусазнаўства
С.П. Кубека (сябра аргкамітэта)	старшы выкладчык кафедры гісторыі і беларусазнаўства
А.Г. Цымбал (сябра аргкамітэта)	дацэнт кафедры гісторыі і беларусазнаўства

П А Р А Д А К Д Н Я

9.00 – 10.00	рэгістрацыя (корп. А, аўд. 213)
10.00 – 12.30	першае пленарнае пасяджэнне
<i>12.30 – 13.30</i>	<i>перапынак</i>
13.30 – 15.30	другое пленарнае пасяджэнне
<i>15.30 – 16.00</i>	<i>перапынак</i>
16.00 – 18.00	трэцяе пленарнае пасяджэнне
18.00	падвядзенне вынікаў работы канферэнцыі

Р Э Г Л А М Е Н Т

Даклады	да 20 хвілін
Паведамленні	да 10 хвілін
Выступленні ў дыскусіі	да 5 хвілін

ПАРАДАК РАБОТЫ КАНФЕРЭНЦЫ I

- 10.00 — 10.10** Адкрыццё канферэнцыі
Уступнае слова **Н.П. Баранавай** – рэктара МДЛУ,
старшыні аргкамітэта
- 10.10 — 12.30** ПЕРШАЕ ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ
(корп. А, аўд. 213)

ВЯЛІКАЯ ПЕРАМОГА: ПОДЗВІГ, ГІСТОРЫЯ, ПАМЯЦЬ

Вядучыя – Уладзімір Коршук, д-р гіст. навук, прафесар УА “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт”, засл. работнік адукацыі Рэспублікі Беларусь
Уладзімір Кузьменка, д-р гіст. навук, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела ваеннай гісторыі і міждзяржаўных адносін ДНУ
“Інстытут гісторыі” НАН Беларусі

Даклады

Б.Д. Долгатович, г. Мінск
Воины-земляки в боях за Берлин

Е.И. Барановский, г. Мінск
Некоторые вопросы кадровой политики Беларуси накануне Великой Отечественной войны

И.Ю. Воронкова, г. Мінск
Эвакуация детей из Минска в первые дни Великой Отечественной войны

В.В. Федюнин, г. Москва
Истребительные отряды и заградотряды Красной Армии на территории БССР в начальный период войны

В.Н. Якубовский, г. Мінск
И.В. Сталин и Вторая мировая война: новый аспект изучения

11.05—11.35 *Дыскусія*
Удзельнікі: Дзмітрый Аляхновіч, Яўген Бараноўскі, Ірына Варанкова, Барыс Далгатовіч, Каспар Зэліс, Эрык Екабсон, Юлія Кантор, Уладзімір Коршук, Уладзімір Кузьменка, Уладзімір Фядзюнін, Уладзімір Якубоўскі

11.35—12.30 *Паведамленні*

Э. Екабсон, г. Рыга
Палітычная дзейнасць латвійскіх беларусаў у генеральнай акрузе Латвія (1941—1944)

К. Зэліс, г. Рыга
Рускія ў Латвіі ў перыяд акупацыі нацысцкай Германіяй (1941—1945)

Ю.З. Кантор, г. Санкт-Петербург
Деятельность оперативного штаба рейхсляйтера Розенберга на территории «Остланда» (на примере Новгорода)

В.К. Коршук, г. Минск
1944 г.: катастрофа немцаў у Беларусі

Д.А. Олехнович, г. Даугавпилс
Белорусы рейхскомиссариата Остланд в «Ostland»

13.30 — 15.30 ДРУГОЕ ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ
(корп. А, аўд. 213)

РАЗНЯВОЛЕНАЯ ПАМЯЦЬ: ВОПЫТ ПРЫМУСОВАЙ ПРАЦЫ БЕЛАРУСКІХ ГРАМАДЗЯН НА АКУПАВАНАЙ ТЭРЫТОРЫІ БЕЛАРУСІ (1941–1944)

*Вядучыя – Дзітэр Польш, д-р філасофіі, вядучы навуковы супрацоўнік
Інстытута сучаснай гісторыі (г. Мюнхен)
Аляксей Літвін, д-р гіст. навук, прафесар, загадчык аддзела
ваеннай гісторыі і міждзяржаўных адносін ДНУ “Інстытут
гісторыі” НАН Беларусі*

Даклады

Д. Польш, г. Мюнхен (Германія)
Прымусовая праца ўсходніх рабочых у Трэцім рэйху як аб'ект сучасных
гістарычных даследаванняў

А.М. Літвін, г. Минск
Прымусовая праца беларускіх астарбайтэраў у святле навуковых фактаў і
асабістых успамінаў

Т. Пэнтэр, г. Кёльн (Германія)
Прымусовая праца насельніцтва горназдабываючай галіны Данецкага
басейна ў час нямецкай акупацыі (1941–1943)

С.Я. Новікаў, г. Минск
Колькасныя маштабы прыцягнення беларускага насельніцтва нямецкай
ваеннай адміністрацыі да прымусовай працы на тэрыторыі Беларусі (1941–1944)

А. Бракель, г. Берлін (Германія)
Прымусовая праца на тэрыторыі Баранавіцкай акругі ў час германскай
акупацыі (1941–1944)

Е.А. Гребень, г. Минск
Принудительный труд граждан Беларуси в период нацистской оккупации:
опыт изучения проблемы на примере Минского района

14.15—14.45

Дыскусія

Удзельнікі: Аляксандр Бракель, Вольга Брыгадзіна, Яўген Грэбень, Артур Зельскі, Аляксей Літвін, Сяргей Новікаў, Таця Пэнтэр, Дзітэр Поль, Сяргей Тукала, Анатоль Шаркоў

14.45—15.30

Паведамленні

О.В. Бригадина, г. Минск

Белорусы в лагерях «d-p» («перемещенных лиц») в Западной Германии 1945 – середина 1950-х гг.)

А.Г. Зельский, г. Минск

Белорусы в немецких лагерях для военнопленных 1941—1944 гг. (на примере Гомельской области)

С.М. Тукала, г. Минск

Механізм і метадыка падліку колькасці загінуўшых яўрэяў на тэрыторыі Мінскага гета з ліпеня 1941 па кастрычнік 1943 г.

А.В. Шарков, г. Минск

Мероприятия по приему возвращающихся на Родину советских граждан, по различным причинам оказавшихся на территории государств Западной Европы (1944–1945)

16.00—18.00

ТРЭЦЯЕ ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ

(корп. А, аўд. 213)

**ВАЕННАЯ ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСІ І ГЕРМАНІІ:
ТРАНСФАРМАЦЫЯ ПОГЛЯДАЎ**

*Вядучыя – Анатоль Шаркоў, д-р гіст. навук, прафесар кафедры крмінальна-выканаўчага права Акадэміі МУС Рэспублікі Беларусь
Эмануіл Іофе, д-р гіст. навук, прафесар УА “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”*

Даклады

Я.З. Басін, г. Минск

К вопросу о дефинициях Холокоста

Я.П. Бязлепкін, г. Минск

Тэрэтыка-метадалагічны асаблівасці развіцця гістарыяграфіі ЗША і Вялікабрытаніі па тэме «Гісторыя перыяду Вялікай Айчыннай вайны (1985–2010)»

В.И. Гуленко, г. Минск

Евреи в советском партизанском движении на оккупированной территории Беларуси: тенденции изучения и освещения

У.В. Здановіч, г. Брэст

Айчынная гістарыяграфія пра гісторыю баявых дзеянняў на тэрыторыі Беларусі напачатку Вялікай Айчыннай вайны

Э.Г. Иоффе, г. Минск

Генерал-фельдмаршал А. Кессельринг в Белоруссии и России в 1941 г.

В.И. Кузьменко, г. Минск

Жизнь городского населения освобожденной Беларуси (1943–1945)

Е.А. Лапина, г. Минск

Особенности прокурорского надзора в военное время (1941–1945)

16.45 – 17.15

Дыскусія

У дзельнікі: Якаў Басін, Андрэй Бахарь, Яраслаў Бязлепкін, Уладзімір Грыгор'еў, Юры Грыбоўскі, Уладзімір Гуленка, Ніна Дарафеенка, Алена Дакунова, Анатоль Дулаў, Уладзімір Здановіч, Эмануіл Иофе, Яўген Калаткоў, Дзмітрый Козел, Алеся Корсак, Уладзімір Кузьменка, Валянцін Курганаў, Алена Лапіна, Валянцін Мазец, Дзмітрый Мігун, Міхаіл Нікіцін, Ірына Новікава, Анатоль Рэзнік, Сяргей Сіткевіч, Міхаіл Стралец, Ганна Хадасевіч, Аляксандра Ціманавы, Яўген Цішчанка, Аляксандр Цымбал, Мікалай Шчаўлінскі, Галіна Якаўлева, Мажэна Ялоза

17.15—18.00

Паведамленні

А.М. Бахарь, г. Минск

Организационные и тактико-стратегические особенности партизанского движения

В.В. Григорьев, г. Минск

Объединения и союзы германских племен в III – середине IV вв. н. э. в Европе

Ю.В. Грыбоўскі, г. Варшава

Стварэнне і дзейнасць партыі беларускіх нацыяналістаў на тэрыторыі Трэцяга рэйху, альбо да пытання пра існаванне беларускага нацыянальнага падполля падчас Другой сусветнай вайны

Е.Н. Докунова, г. Минск

Борьба советских военнопленных на оккупированной территории Беларуси (1941—1944)

А.М. Дулаў, Н.Г. Дарафеенка, г. Віцебск

Роля Веры Харужай у гісторыі Віцебскага падполля

У.Я. Калаткоў, г. Мінск

Германская гістарыяграфія пра рабаванне нацыстамі культурных каштоўнасцей у акупаванай Беларусі

Д.А. Козел, г. Минск

Служба связи белорусских партизан в годы Великой Отечественной войны

А.И. Корсак, г. Полоцк

Периодические издания оккупационных властей как источник истории повседневности Витебщины 1941–1944 гг. (по материалам фондов Государственного архива Витебской области)

В.И. Курганов, г. Минск

Подпольщики оккупированного Минска: вспомнить всех поименно...

В.Г. Мазец, г. Минск

Беларуска-германскія ўзаемадчынненні ў 1918 г.

Д.А. Мигун, г. Минск

Военно-политические контакты СССР и Германии в 20–30-х г. XX ст.

М.Г. Никитин, г. Минск

Еще раз о Белорусской народной самопомощи

И.Н. Новикова г. Санкт-Петербург

Косовский кризис в зеркале партийных дискуссий «Союза90/Зеленые»

А.Н. Резник, г. Минск

Роль германского фактора в осмыслении причин создания Литовско-Белорусской ССР (ЛитБел ССР)

М.В. Стрелец, г. Брест

Серьезный вклад в исследование персонифицированного аспекта антигерманского сопротивления на оккупированной территории БССР в 1941–1944 гг.

А.В. Тимонова, г. Минск

Немецкая оккупация и «Уголовный кодекс»: о направлениях деятельности Наркомата юстиции на освобожденной территории БССР (осень 1943 – весна 1945)

Е.М. Тищенко, С.А. Ситкевич, г. Гродно

Санитарно-противоэпидемические мероприятия в Беларуси в первое послевоенное десятилетие

Г.С. Хадасевіч, г. Минск

Карэліцкі раён у гады нямецкай акупацыі (1941–1944)

А.Г. Цымбал, г. Минск

Палітыка нямецкай акупацыйнай адміністрацыі і беларускай калабарацыі ў адносінах да праваслаўнай царквы (1941–1944)

Н.Б. Щавлинский, г. Минск

Деятельность белорусских национальных организаций в Одессе в период австро-германской оккупации (1918)

Г.Н. Яковлева, г. Витебск

Нацистский оккупационный режим на Витебщине: историографический обзор

М. Ялоза, г. Варшава

Ліга беларускіх палітычных вязняў нямецкіх канцэнтрацыйных лагераў: да гісторыі існавання малавядомай беларускай арганізацыі ў Заходняй Нямеччыне ў пасляваенныя гады

18.00

Закрыццё 9-й Міжнароднай навуковай канферэнцыі
“Беларусь і Германія: гісторыя і сучаснасць”

Заўвага: матэрыялы дакладаў удзельнікаў канферэнцыі прымаюцца да 20 красавіка 2010 г.
(аб’ём – да 5 старонак, спасылкі – адзінкавыя, напрыканцы тэксту).
Электронны адрас: novikau@tut.by

Канферэнцыя праводзіцца ў рамках выканання Дзяржаўнай комплекснай праграмы навуковых даследаванняў на 2006—2010 гг. “Гісторыя беларускай нацыі, дзяржаўнасці і культуры” (навуковы кіраўнік Праграмы – доктар гістарычных навук, прафесар А.А. Каваленя).
Заданне “07”: “Беларусь у войнах і ваенных канфліктах XX ст.” (навуковыя кіраўнікі: доктар гістарычных навук, прафесар А.М. Літвін, кандыдат гістарычных навук, дацэнт С.Я. Новікаў).

БЕЛАРУСЬ І ГЕРМАНІЯ: ГІСТОРЫЯ І СУЧАСНАСЦЬ

Праграма
9-й Міжнароднай навуковай канферэнцыі
Мінск, 8 красавіка 2010 г.

Рэдактар *Л.М. Малініна*

Адказны за выпуск *С.Я. Новікаў*

Камп’ютэрны набор *Л.М. Пратасевіч*

Падпісана ў друк **22.03.2010**. Фармат 60×84 1/16. Папера афсетная. Гарнітура Таймс.
Рызаграфія. Ум. друк. арк. 0,46. Ул.-выд. арк. 0,53. Тыраж **60** экз. Заказ **15**,

Выдавец і паліграфічнае выкананне: УА «Мінскі дзяржаўны лінгвістычны
універсітэт» ЛВ № 02330/0548503 ад 16.06.2009 г. Адрас: вул. Захарова, 21,
220034, г. Мінск.